

Granskning av kvaliteten i grundskolan

Vaggeryds kommun

Augusti 2018 – Torbjörn Bengtsson och Fredric Gyllensten

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	6

Sammanfattning

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryds kommun fått uppdraget att granska kvaliteten i grundskolan.

Revisionsfråga

Är barn- och utbildningsnämndens styrning, uppföljning och kvalitetsarbete i grundskolan ändamålsenligt med tillräcklig intern kontroll?

Svar på revisionsfråga

Vår sammanfattande bedömning är att barn- och utbildningsnämndens styrning, uppföljning och kvalitetsarbete i grundskolan i huvudsak är ändamålsenligt med tillräcklig intern kontroll.

Iakttagelser

- Barn- och utbildningsnämnden saknar mål för grundskolan kopplat till andelen elever som uppnår högre kunskapsnivåer än de som krävs för godkänt betyg.
- Andelen elever i Vaggeryd som uppnår godkänt i alla ämnen i åk 9 har ökat med c:a 10 % sedan läsåret 16/17.
- Trots de förbättrade resultaten ligger Vaggeryds andel elever med godkänt i alla ämnen under länets och rikets resultat från år 16/17.

- Gymnasiebehörigheten i kommunens grundskola (exklusive nyanlända) har totalt ökat 12,2 % jämfört med föregående år. Inklusivt nyanlända är ökningen 11,4 %.
- Vaggeryds gymnasiebehörighet inklusivt nyanlända ligger under länets och rikets resultat från år 16/17.
- Kostnaderna för grundskolan i Vaggeryd är lägre än i länet och riket, särskilt undervisningskostnader och lokalkostnader.
- Hjortsjöskolan erhåller den största andelen av förvaltningens budget för socioekonomisk utjämning, trots att Fågelforskskolan har större andel elever med utländsk bakgrund och lägre andel föräldrar med eftergymnasial utbildning.
- Information avseende elevers betyg och resultat finns inte alltid infört i skolornas verksamhetssystem när elever byter stadier eller skolenheter.
- Förvaltningen har en tydlig styrkedja och ett rapporteringssystem som skapar goda förutsättningar för nämnden att ta del av relevanta beslutsunderlag.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden följande:

- Överväga att sätta mål för att eleverna i grundskolan ska nå högre kunskapsnivåer än de som krävs för godkänt betyg.
- Fortsätta arbeta för att ytterligare stärka elevernas resultat.
- Se över resursfördelningen med hänsyn till elevernas sociala förutsättningar och säkerställa att fördelningsmodellen återspeglar elevstatistiken.
- Säkerställa att samtlig data avseende elevernas betyg och resultat finns tillgänglig i skolornas verksamhetssystem när eleverna byter mellan stadier eller skolenheter.

Jönköping den 8 augusti 2018
DELOITTE AB

Torbjörn Bengtsson
Certifierad kommunal revisor

Fredric Gyllensten
Verksamhetskonsult

1. Inledning

Bakgrund

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryds kommun fått uppdraget att granska kvaliteten i grundskolan.

Tillgång till rätt kompetens, en stöttande ledning, en trygg arbetsmiljö, engagerade lärare, ett systematiskt kvalitetsarbete samt gott samarbete med föräldrarna är avgörande förutsättningar för hög kvalitet i grundskolan.

Under 2017 sjönk resultat gällande grundskoleelever från åk 9 som når behörighet till gymnasiet dramatiskt i Vaggeryds kommun. Meritvärdena var låga samtidigt som nöjdheten (som helhet) bland eleverna var låg. Vidare finns skillnader i betyg mellan skolorna och nyanlända hade sämre resultat. Grundskolorna redovisade också ett negativt resultat om 1,7 mkr. Senhösten 2016 genomfördes Skolinspektionens enkät som visade att nöjdheten i Vaggeryds kommuns grundskola varierar mycket mellan årskurser och skolenheter. Detta är en signal om bristande likvärdighet. Vidare ansåg Skolinspektionen att kvalitetsuppföljningen i grundskolan brister.

Syfte och avgränsning

Granskningens syfte är att undersöka och bedöma kvalitetsarbetet i Vaggeryds kommuns grundskolor med utgångspunkt i skolornas resultat. Granskningen har inriktats på kommunens två högstadieskolor Fågelforssskolan och

Hjortsjöskolan, men berör grundskolans samtliga årskurser och i viss mån förskolans verksamhet.

Revisionsfråga

Är barn- och utbildningsnämndens styrning, uppföljning och kvalitetsarbete i grundskolan ändamålsenligt med tillräcklig intern kontroll?

Underliggande frågeställningar

- Finns ändamålsenliga, uppdaterade och tillämpade styrdokument samt tydliga målsättningar för grundskolan?
- Ligger resultat och måluppfyllelse i grundskolan i linje med liknande kommuner och riket?
- Är resultatfördelningssystemet ändamålsenligt, dvs. råder likvärdiga förutsättningar mellan grundskolorna?
- Bedrivs systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan på både huvudman- och skolenhetsnivå?
- Genomförs regelbunden återrapportering till nämnden med eventuella åtgärder som följd?

Metod och granskningsinriktning

Granskningen har genomförts genom analys av kommunens dokumentation inom området, statistik från Skolverket och Kolada, samt genom intervjuer. Intervjuer har genomförts med:

- Barn- och utbildningschef
- Verksamhetschef för grundskolan

- Två rektorer för årskurs 6-9
- Fem pedagoger för årskurs 6-9.

Granskningen har delats in i följande fem faser:

- Identifiera och kartlägga processer
- intervjuer och genomgång av material (genomförandefasen)
- utvärdera processer och eventuella förbättringsområden
- faktakontrollera rapporter, iakttagelser och slutsatser
- avrapportering till revisorerna.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloittes interna kvalitetssäkringssystem. Rapporten har även kvalitetssäkrats av de intervjuade personerna.

Definitioner

Rektors ansvar

Enligt 2 kap 9 § skollagen (2010:800) ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor, som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas.

Skollagens (2010:800) 2 kap 10 § föreskriver att rektor beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för resursfördelning inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. I övrigt fattar rektor de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen eller andra författningar.

Systematiskt kvalitetsarbete

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen (4 kap 3 § skollagen).

Enligt skollagens 4 kap 4 § ska sådan planering, uppföljning och utveckling även ske på skolenhetsnivå. Rektor ansvarar för kvalitetsarbetet vid sin enhet, under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Det systematiska kvalitetsarbetet ska inriktas mot att de nationella mål som finns för utbildningen uppfylls (4 kap 5 § skollagen). Arbetet ska dokumenteras på huvudmannanivå- såväl som på enhetsnivå (4 kap 6 § skollagen).

2. Granskningsresultat

Utifrån genomförda intervjuer och granskat material har en övergripande beskrivning av kvalitetsarbetet i grundskolan gjorts nedan. Det resultat som framkommit till följd av intervjuer och dokumentstudier redogörs under den rubrik som ansetts mest lämplig.

Finns ändamålsenliga, uppdaterade och tillämpade styrdokument samt tydliga målsättningar för grundskolan?

Barn- och utbildningsnämnden i Vaggeryds kommun har antagit ett särskilt styrdokument kallat "10 målområden". Samtliga barn- och utbildningsförvaltningens c:a 500 medarbetare har deltagit i planeringsarbetet för styrdokumentet tillsammans med barn- och utbildningsnämndens ledamöter. I dokumentet fastställer nämnden att förvaltningen, med utgångspunkt i läroplansmålen, ska arbeta mot följande tio mål:

- 1) Våra barn och elever mår bra och utvecklas som individer samt tillsammans med andra
- 2) Våra barn och elever har hög måluppfyllelse
- 3) Våra barn och elever får ta del av ett dynamiskt lärande
- 4) I alla våra verksamheter finns inspirerande och hållbara lärmiljöer
- 5) Alla våra verksamheter samverkar med omvärlden

- 6) I alla våra verksamheter arbetar vi för att utveckla goda kost- och hälsovanor hos våra barn och elever
- 7) I alla våra verksamheter finns kompetent och engagerad personal med ett professionellt förhållningssätt
- 8) Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet
- 9) Vi har en serviceinriktad och effektiv organisation
- 10) Våra utvecklingsinsatser bygger på vårt systematiska kvalitetsarbete.

Till varje mål finns ett antal målkriterier som förtydligar vad målet innebär. Kriterierna följs upp via ett antal olika mätverktyg såsom elev- och personalenkäter, nationella prov, betygsstatistik, närvaro och ekonomiska nyckeltal.

Målet avseende hög måluppfyllelse har följande fyra kriterier:

- Resultaten är minst i paritet med riksgenomsnittet
- Skolorna arbetar med tidiga stödinsatser
- De elever som är i behov av utmaningar erbjuds sådana så att de når längre
- Frågor som rör bedömning/betygsättning diskuteras och aktualiseras kontinuerligt.

Samtliga arbetslag vid respektive skola har brutit ned de tio målen i egna s.k. uppnåendemål, dvs. mål som arbetslaget vill uppnå inom ett års tid för att på sikt nå de tio huvudmålen.

I samband med intervjuerna framkom att den praktiska tillämpningen av nämndens mål kring hög måluppfyllelse (#2) innebär arbete för att så många elever som möjligt ska nå godkända resultat. Ett exempel på detta är den kraftsamling som högstadieskolorna gjort under VT18 för att höja andelen gymnasiebehöriga elever (se sid 9-10 nedan).

Utöver "10 målområden" har det vid Fågelforsskolan tagits fram en särskild pedagogisk plattform som styrdokument. Plattformen utgörs av tre delar som skolledningen identifierat som framgångsfaktorer för elevernas lärande: språkinriktad undervisning, motivation/delaktighet och puls.

Bedömning

Bland barn- och utbildningsnämndens mål för grundskolan noterar vi en avsaknad av mål kring t.ex. andel elever som uppnår betyget A. Vi ser att i princip alla kommunens mål åtminstone i praktiken är kopplade till att alla elever ska nå godkänt. Vi bedömer att det kan finnas fördelar med att även sätta högre mål än bara för att uppnå en lägstanivå.

Rekommendation

Barn- och utbildningsnämnden rekommenderas överväga att sätta mål för att eleverna i grundskolan ska nå högre kunskapsnivåer än de som krävs för godkänt betyg.

Ligger resultat och måluppfyllelse i grundskolan i linje med liknande kommuner och riket?

I syfte att kartlägga resultat och måluppfyllelse i grundskolan har vi inhämtat underlag och statistik ifrån såväl Vaggeryds barn- och utbildningsförvaltning som Skolverket och Kolada (Kommun- och landstingsdatabasen). Resultaten redogörs under respektive underrubrik nedan.

Andel elever med godkänt i alla ämnen

Läsåret 17/18 har åk 9 i Vaggeryds grundskola totalt sett höjt sin andel elever med godkänt i alla ämnen gentemot läsåret 16/17. Fågelfors skolan har 77 % (exkl. nyanlända) och 62 % (inkl. nyanlända) godkända elever i alla ämnen, vilket innebär en ökning med 5,6 % och 3,6 %. Hjortsjöskolan har 80 % (exkl. nyanlända) och 78 % (inkl. nyanlända) godkända elever i alla ämnen, dvs. en ökning med 14,1 % respektive 15 %.

Underlag avseende länet och riket för läsåret 17/18 finns ännu inte att tillgå i Skolverkets databaser. För att få en utgångspunkt har vi istället jämfört Vaggeryds resultat i år med länets och rikets resultat från föregående år. Vi noterar att Vaggeryds grundskola i stort (exklusive nyanlända) förbättrat resultaten något och nu ligger över länet, men fortfarande under riket. Fågelfors ligger, trots sina förbättrade resultat, under både länet och riket. Hjortsjöskolan har höjt sina resultat över länets men ligger fortfarande något under rikets andel.

Inklusive nyanlända ligger kommunen totalt fortfarande under både länets och rikets andel elever med godkänt i alla ämnen. Fågelfors ligger trots förbättrade resultat mer än 12 % efter både länet och riket. Hjortsjö har under året passerat länet och riket och har en högre andel godkända elever. Under intervjuerna framkom att Fågelfors tar emot majoriteten av de nyanlända eleverna i kommunen, vilket kan påverka resultaten.

Tabell 1. Andel elever i åk 9 med godkänt i alla ämnen

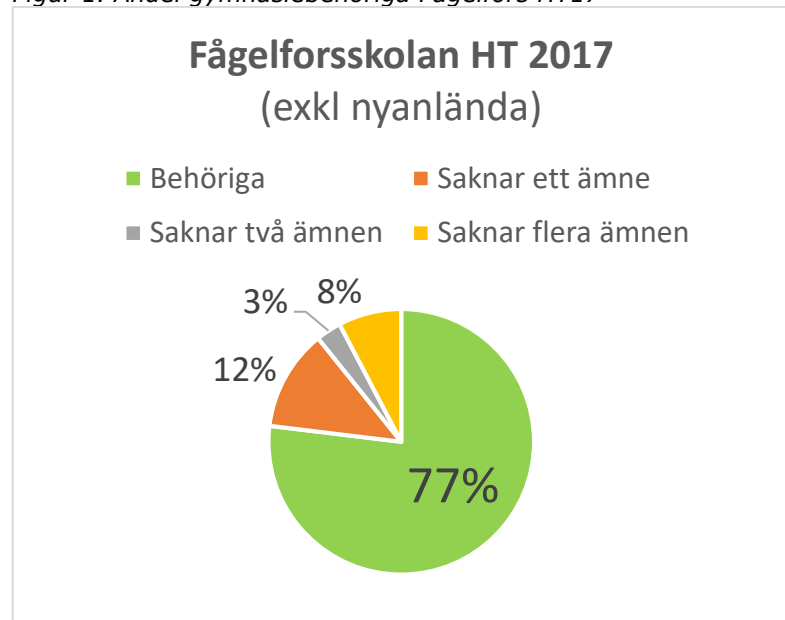
	2013/14			2014/15			2015/16			2016/17			2017/18		
	Enhet	Län	Riket	Enhet	Län	Riket	Enhet	Län	Riket	Enhet	Län	Riket	Enhet	Län	Riket
Andel (%) uppnått A-E alla ämnen, inkl nyanlända	76,9	75,1	77,4	86,6	75,9	77,0	79,5	72,9	74,2	60,9	72,9	74,1	71,0	-	-
Fågelfors	85,3	75,1	77,4	88,5	75,9	77,0	76,5	72,9	74,2	58,4	72,9	74,1	62,0	-	-
Hjortsjö	69,4	75,1	77,4	84,8	75,9	77,0	83,1	72,9	74,2	63,0	72,9	74,1	78,0	-	-
Andel (%) uppnått A-E alla ämnen, exkl nyanlända	76,9	75,1	77,4	86,6	75,9	77,0	83,5	77,7	78,1	68,2	78,7	80,2	79,0	-	-
Fågelfors	85,3	75,1	77,4	88,5	75,9	77,0	82,5	77,7	78,1	71,4	78,7	80,2	77,0	-	-
Hjortsjö	69,4	75,1	77,4	84,8	75,9	77,0	84,5	77,7	78,1	65,9	78,7	80,2	80,0	-	-

Gymnasiebehörighet

Gymnasiebehörigheten bland Vaggeryds grundskoleelever i åk 9 har varierat över tiden men uppvisar en markant minskning i andelen behöriga läsåret 16/17. Årets resultat för grundskolan totalt (exklusive nyanlända) på 89 % innebär en ökning på 12,2 % jämfört med föregående år. Se tabell 2 nedan.

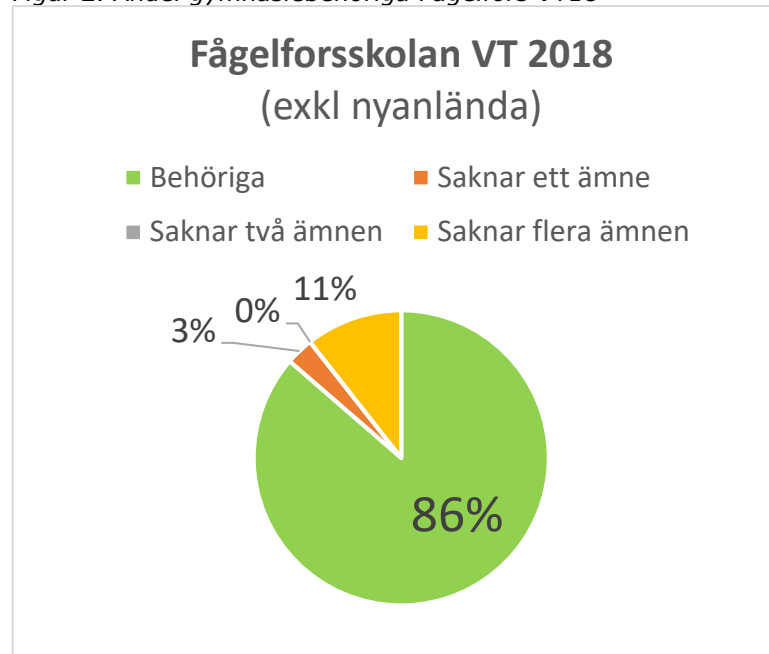
Fågelforsskolan har ökat sin andel gymnasiebehöriga med 9 % sedan slutet av höstterminen 2017. Under intervjuerna framkom att skolan gjort en kraftsamling på de elever som saknade behörighet i ett eller två ämnen, där en markant förbättring syns mellan HT17 och VT18 (se figur 1 och 2 nedan).

Figur 1. Andel gymnasiebehöriga Fågelfors HT17

Källa: Barn- och utbildningsförvaltningen

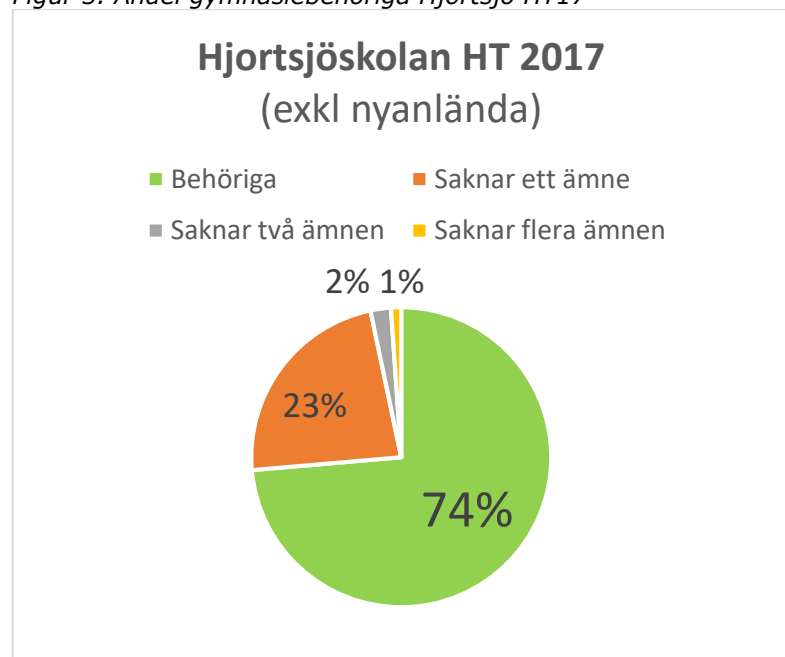
Figur 2. Andel gymnasiebehöriga Fågelfors VT18

Källa: Barn- och utbildningsförvaltningen

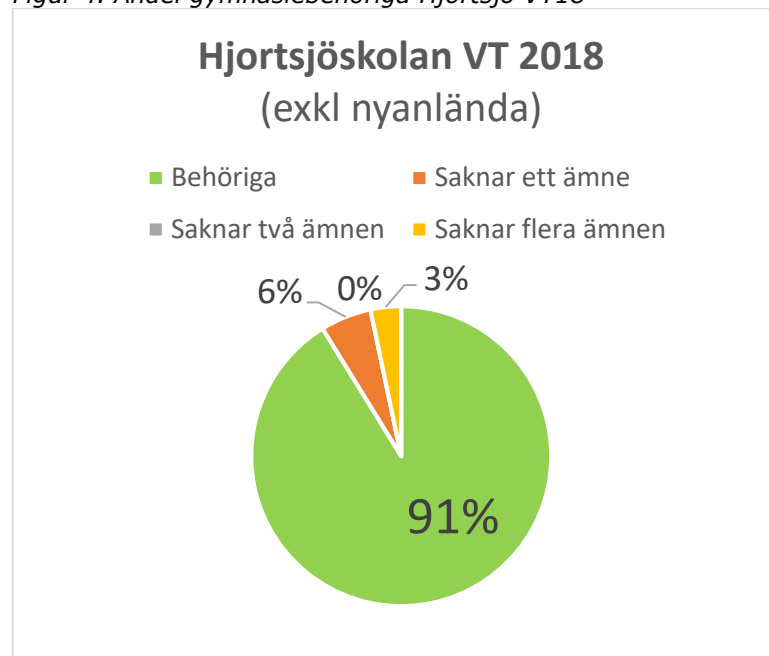
Hjortsjöskolan har ökat sin andel gymnasiebehöriga med 17 % sedan höstterminen 2017. I samband med intervjuerna framhölls att Hjortsjö har gjort motsvarande kraftsamling som Fågelfors på elever som saknar godkänt i endast ett eller två ämnen (se figur 3 och 4 nedan).

Figur 3. Andel gymnasiebehöriga Hjortsjö HT17

Källa: Barn- och utbildningsförvaltningen

Figur 4. Andel gymnasiebehöriga Hjortsjö VT18

Källa: Barn- och utbildningsförvaltningen

Tabell 2. Andel gymnasiebehöriga efter år 9

	2013/14			2014/15			2015/16			2016/17			2017/18		
	Enhet	Län	Riket	Enhet	Län	Riket	Enhet	Län	Riket	Enhet	Län	Riket	Enhet	Län	Riket
Andel (%) behöriga till yrkesprogram, inkl nyanlända	87,5	85,4	86,9	89,2	84,2	85,6	85,0	81,2	83,1	68,6	80,4	82,5	80,0	-	-
Fågelfors	92,0	85,4	86,9	88,5	84,2	85,6	80,9	81,2	83,1	61,0	80,4	82,5	70,0	-	-
Hjortsjö	83,5	85,4	86,9	89,9	84,2	85,6	89,8	81,2	83,1	75,0	80,4	82,5	89,0	-	-
Andel (%) behöriga till yrkesprogram, exkl nyanlända	87,5	85,4	86,9	89,2	84,2	85,6	89,3	86,5	87,3	76,8	86,4	88,7	89,0	-	-
Fågelfors	92,0	85,4	86,9	88,5	84,2	85,6	87,3	86,5	87,3	74,6	86,4	88,7	86,0	-	-
Hjortsjö	83,5	85,4	86,9	89,9	84,2	85,6	91,4	86,5	87,3	78,6	86,4	88,7	91,0	-	-

Källa: SIRIS

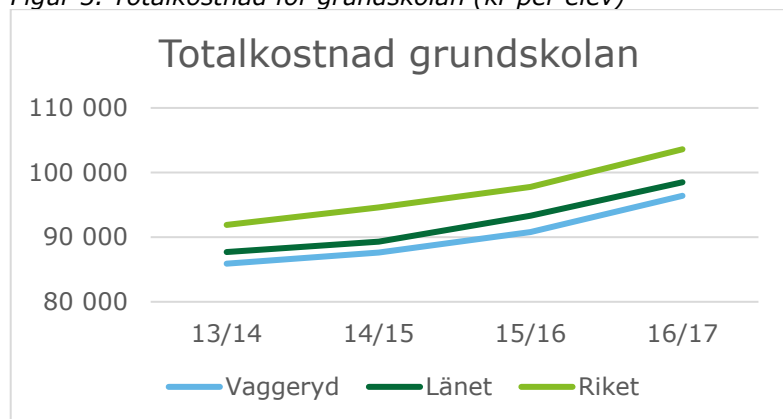
Kostnader för grundskolan

Totalkostnad

Den totala kostnaden för grundskolan har ökat över tiden i såväl Vaggeryds kommun som i länet och riket i stort.

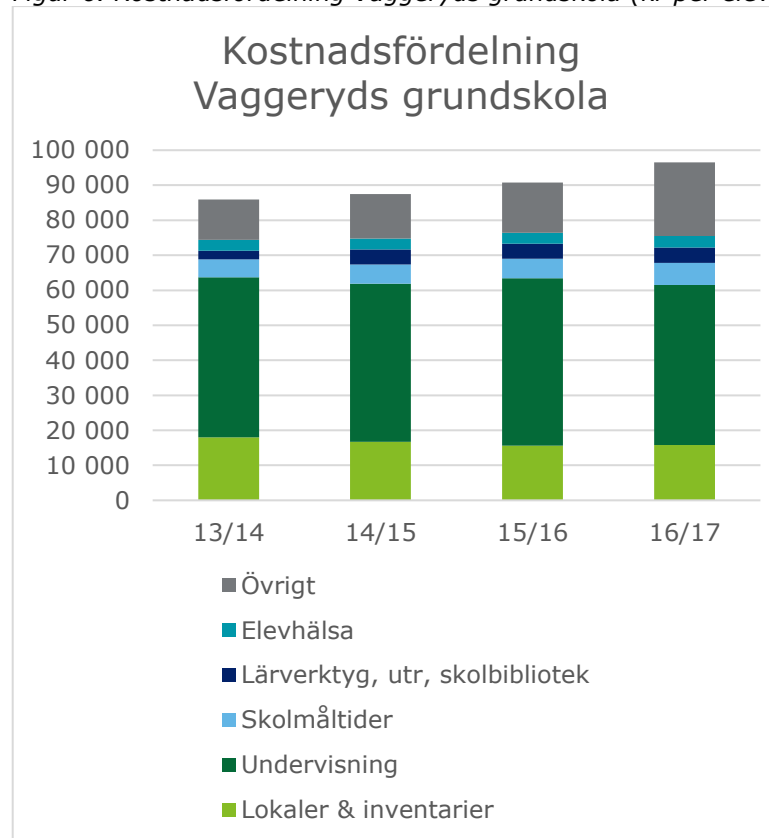
Vaggeryds kommun har lägre kostnader än både länet och riket över tiden. Den totala kostnaden per elev för Vaggeryds grundskola läsåret 16/17 var 96 400 kr, medan länet låg på 98 500 kr och riket på 103 600 kr.

Figur 5. Totalkostnad för grundskolan (kr per elev)

Källa: SIRIS

Figur 6. Kostnadsfördelning Vaggeryds grundskola (kr per elev)

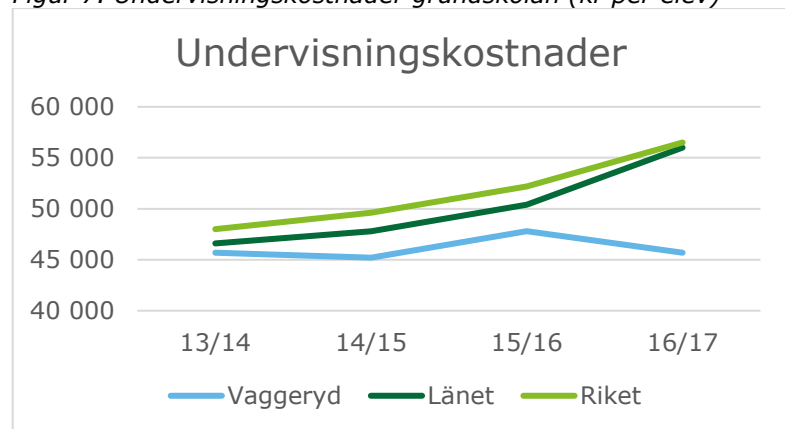

Källa: SIRIS

Undervisningskostnader

C:a 50 % av Vaggeryds kostnader för grundskolan är undervisningskostnader, där lärarlöner utgör majoriteten av kostnadsmassan. Undervisningskostnaderna i Vaggeryd är lägre än i både länet och riket. Länets och rikets undervisningskostnader visar en ökande trend över tiden, medan Vaggeryds kostnader håller en mer konstant nivå.

Figur 7. Undervisningskostnader grundskolan (kr per elev)

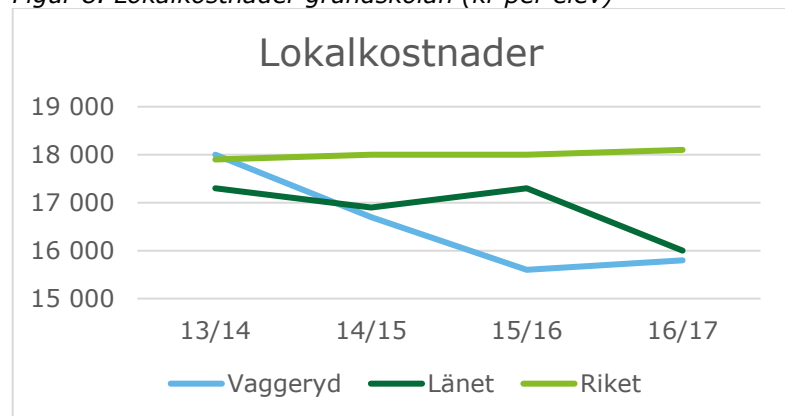

Källa: SIRIS

Lokalkostnader

Lokalkostnaderna i Vaggeryd har minskat sedan år 13/14. Även länets lokalkostnader har minskat över tiden, dock med större variation. Rikets lokalkostnader har ökat något över tiden.

Figur 8. Lokalkostnader grundskolan (kr per elev)

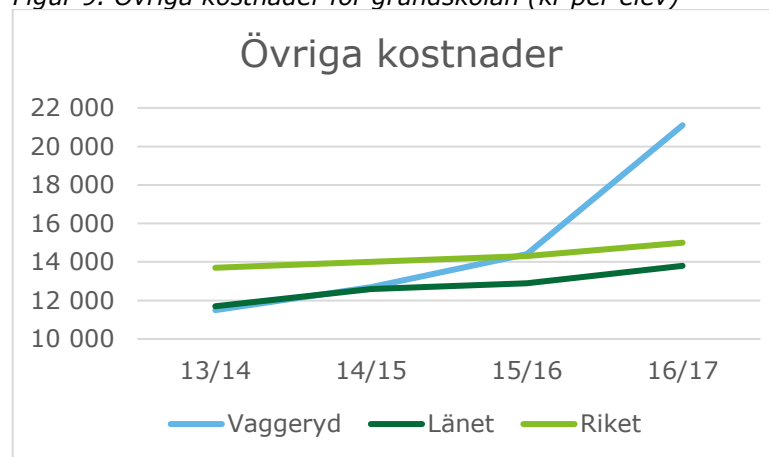

Källa: SIRIS

Övriga kostnader

Vaggeryds "övriga" kostnader (dvs. kostnader som inte kan tillföras lokaler, undervisning, skolmåltider, lärverktyg eller elevhälsa) har ökat markant de senaste fyra åren. En särskild ökning skedde mellan läsåren 16/17 och 17/18, då kostnaderna ökade från 14 400 kr till 21 100 kr per elev (en ökning med 47 %). Motsvarande kostnadsökning återfinns inte i länet eller riket.

Figur 9. Övriga kostnader för grundskolan (kr per elev)

Källa: SIRIS

Andel utbildade lärare

Andelen lärare med pedagogisk examen i Vaggeryds grundskola har minskat över tiden och uppgick i år till 87,9 %. Även länet och riket har haft ett minskat antal utbildade lärare under de senaste åren. Vaggeryds kommun har dock haft en högre andel utbildade lärare än såväl länet som riket under hela perioden 13/14 – 17/18.

Tabell 3. Andel lärare med pedagogisk examen (%)

År	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Vaggeryd	95	96	90	89	88
Länet	91	90	88	84	85
Riket	87	86	85	82	81

Källa: SIRIS

Bedömning

Det föreligger en markant skillnad i andelen elever med godkänt i alla ämnen mellan Fågelfors och Hjortsjö när nyanlända inkluderas i statistiken. Inklusivt nyanlända skiljer det 16 % mellan skolornas resultat i år, där Hjortsjö har det starkare resultatet. Exklusivt nyanlända är skillnaden 3 %. Vi noterar att Fågelfors skolan tar emot majoriteten av kommunens nyanlända elever. Nyanlända elever har generellt större utmaningar i att uppnå kunskapskraven (bl.a. pga. språkbarriärer), vilket innebär att Fågelfors resultat påverkas i större utsträckning än Hjortsjö när nyanlända inkluderas i statistiken.

Vaggeryds kommuns grundskola har tydligt förbättrat sina resultat gentemot föregående år. Vi noterar dock att andelen elever med godkänt i alla ämnen, trots förbättringen,

fortfarande är lägre än i länet och riket år 16/17 (med undantag för Hjortsjöskolan om nyanlända inkluderas).

Gymnasiebehörigheten har stärkts och är för grundskolan totalt bättre än länets och rikets resultat från föregående år om nyanlända exkluderas. Inklusivt nyanlända når kommunen dock inte upp till länets eller rikets nivå år 16/17.

Hjortsjöskolan har dock höjt sina resultat så pass mycket att de i år har fler gymnasiebehöriga elever än länet och riket hade förra året.

Undervisningskostnaderna i Vaggeryds kommun är kontanta i förhållande till länets och rikets kostnader, som ökar över tiden. En särskild skillnad återfinns år 16/17, då Vaggeryds undervisningskostnader var c:a 19 % lägre. Detta år fanns ett stort antal vakanta lärartjänster i kommunen, framför allt på Hjortsjöskolan. Vaggeryd hade detta år 10,5 % och 12 % lägre andel elever med godkänt i alla ämnen än länet respektive riket.

Vaggeryds kommun har totalt 11 olika skolenheter inom den kommunala grundskolans regi, vilket ligger i den övre halvan bland länets kommuner. Det är väsentligt fler skolenheter än liknande kommuner i landet har (utifrån Koladas urval genom parametrarna referenskostnad och befolkning). Trots det höga antalet skolenheter, vilket bör medföra höga lokalkostnader, har Vaggeryds kommun lägre lokalkostnader än länet och väsentligt lägre kostnader än riket.

Vi noterar samtidigt att Vaggeryds kommun, till följd av Arbetsmiljöverkets inspektioner, vid vite förelagts att åtgärda ventilationssystemen på såväl Fågelfors som Hjortsjöskolan.

Arbetsmiljöverkets inspektioner indikerar att luftkvaliteten påverkar elevernas inlärning negativt. Vår uppfattning är att funktionsdugliga lokaler är en grundförutsättning för en god pedagogisk miljö och elevernas kunskapsinhämtning.

Rekommendation

Barn- och utbildningsnämnden rekommenderas fortsätta arbeta för att ytterligare stärka elevernas resultat.

Är resursfördelningssystemet ändamålsenligt, dvs. råder likvärdiga förutsättningar mellan grundskolorna?

Barn- och utbildningsförvaltningen har en särskild modell för fördelningen av resurser mellan kommunens skolenheter.

Modellen utgår ifrån att varje rektor fyller i en särskild beräkningsmall för sin skolenhet, där följande variabler ingår:

- Lärarnas undervisningstid per vecka
- Lärarnas månadslön (medelvärde)
- Specialpedagogernas jämförelsefaktor utifrån löneläge
- Sociala ersättningar och semesterersättningar
- Barn per heltidstjänst i fritidshem
- Rektors friutrymme utöver timplanebehovet
- Gruppstorlek i respektive ämne (förväntad).

Utifrån dessa faktorer beräknar förvaltningen basen för vilka resurser som behövs i verksamheterna framåt i tiden. Resurserna justeras sedan för varje skolenhet utifrån elevresultat och andra förutsättningar.

Förvaltningen har även en modell för hur kommunala medel för ska fördelas utifrån eleverna vid respektive skolas socioekonomiska förutsättningar. Modellen beräknar varje skolas andel av den totalt avsatta budgeten baserat på andelen elever med utländsk bakgrund och andelen elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning. Modellen sammanställer även beloppen i procentform per rektorsområde, så att det framgår hur stor andel av den förvaltningens budget för socioekonomisk utjämning varje rektor får. Se tabell 4 nedan för en sammanställning av 2018 års fördelning.

Tabell 4. Fördelning budget för socioekonomisk utjämning 2018

Rektor	1	2	3	4	5	6	7
Andel (%)	6,2	6,5	17,3	26,3	14,7	7,8	21,2

Källa: SIRIS

I modellen utgörs rektorsområdena 1-7 av följande skolor/årskurser:

- 1) Bondstorp, Götafors och Östra
- 2) Byarum, Hok och Svenarum
- 3) Hjortsjö 1-5
- 4) Hjortsjö 6-9
- 5) Fågelfors 1-5
- 6) Åker, Sörgård och Klevshult
- 7) Fågelfors 6-9.

Av modellen framgår att drygt en fjärdedel av förvaltningens medel för socioekonomisk utjämning i grundskolan går till Hjortsjöskolans åk 6-9. Drygt en femtedel går till Fågelfors skolans åk 6-9. I samband med intervjuerna framhölls dock att Fågelfors är den skola som tar emot majoriteten av kommunens nyanlända, vilket bekräftas av Skolverkets elevstatistik (se tabell 5 nedan).

Tabell 5. Socioekonomiska faktorer Fågelfors och Hjortsjö

	Andel med utl. bakgrund (%)	Andel föräldr med eftergymn. utb (%)
Fågelfors hög	32	47
Hjortsjö hög	23	49
Fågelfors mellan & låg	47	40
Hjortsjö mellan & låg	19	52

Källa: SIRIS

Bedömning

Vi noterar att Hjortsjöskolan erhåller en större andel av förvaltningens resurser för socioekonomisk utjämning än Fågelforsskolan (43,6 % gentemot 35,9 %). Dessa andelar erhålls genom att addera budgetfördelningen för rektorsområde 3 och 4 (Hjortsjö) samt 5 och 7 (Fågelfors) från tabell 4 ovan.

Samtidigt noterar vi att Fågelforsskolan enligt Skolverket har en större andel elever med utländsk bakgrund än Hjortsjö i högstadiet (32 % gentemot 23 %) såväl som mellan- och lågstadiet (47 % mot 19 %). Fågelfors har dessutom en lägre andel föräldrar med eftergymnasial utbildning. Vår uppfattning är att dessa förhållanden bör återspeglas i förvaltningens fördelning av den budget som syftar till att utjämna sociala bakgrundsfaktorer.

Rekommendation

Barn- och utbildningsnämnden rekommenderas se över resursfördelningen med hänsyn till elevernas sociala förutsättningar och säkerställa att fördelningsmodellen återspeglar elevstatistiken.

Bedrivs systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan på både huvudmanna- och skolenhetsnivå?

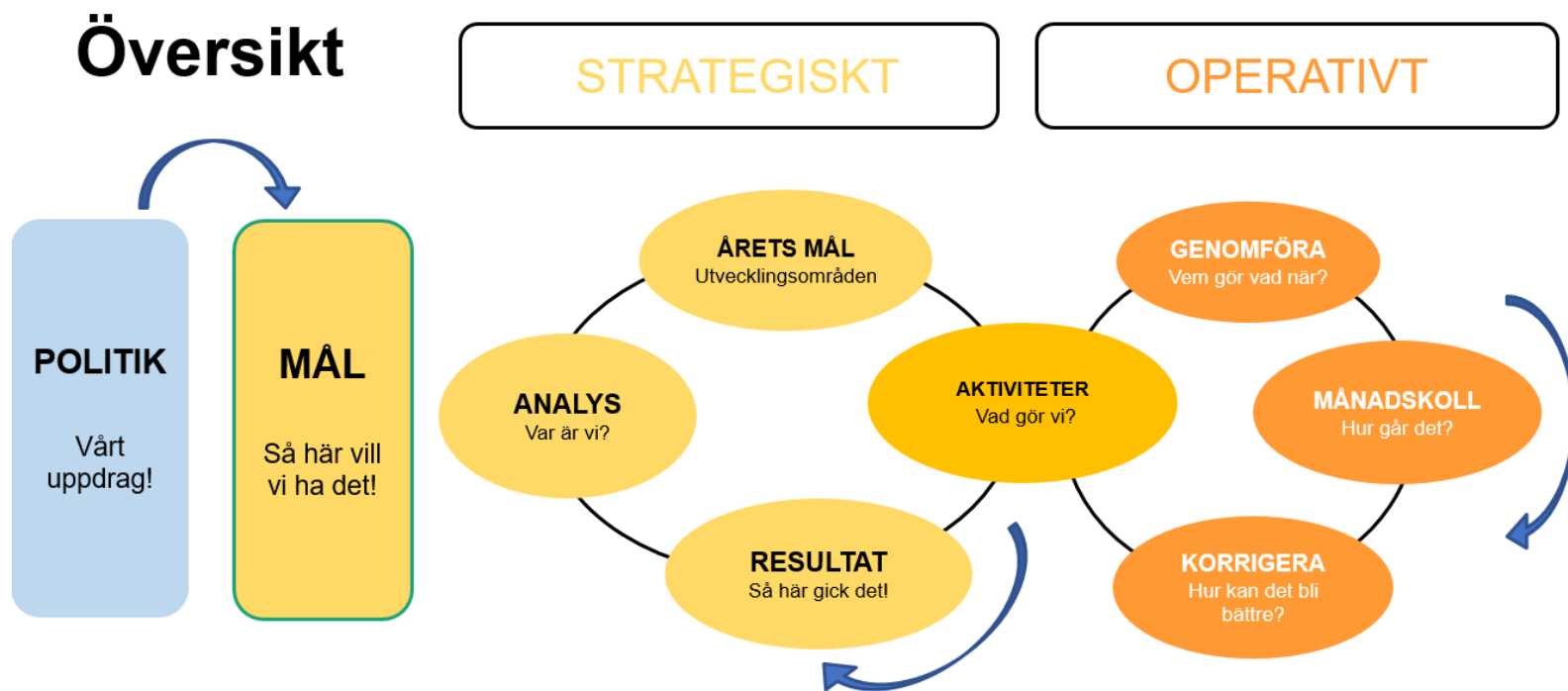
Systematiskt kvalitetsarbete

Under intervjuerna framkom att ett nytt systematiskt kvalitetsarbete (kallat "SKA 2.0") håller på att implementeras, med fokus på vad arbetslagen och lärarna kan göra för att förbättra kvaliteten i skolan. Tanken är att den nya modellen bl.a. ska stärka Vaggeryds kommuns skolors varumärke genom

ökad profilering (tydlig gemensam bild kring vad som erbjuds och hur detta ska uppnås) och trovärdighet (uppvisande av goda resultat och nöjda elever).

Barn och utbildningsförvaltningens sammanfattning av det systematiska kvalitetsarbetet illustreras i figur 10 nedan.

Figur 10. Systematiskt kvalitetsarbete - översikt

Källa: Barn- och utbildningsförvaltningen

På skolenhetsnivå bedrivs det systematiska kvalitetsarbetet på tre olika nivåer: team, medarbetare och ledare. Varje team, medarbetare och ledare dokumenterar sina uppdrag och uppdragens resultat i särskilda formulär, tillsammans med en analys av resultaten utifrån nämndens tio målområden. I formuläret dokumenteras även identifierade utvecklingsområden för respektive mål samt möjliga aktiviteter för att nå denna utveckling.

En grundförutsättning för att teamen, medarbetarna och ledarna ska kunna utföra sina analyser inom ramen för SKA är att samtliga lärare för in all data kring elevernas betyg och resultat i verksamhetssystemet Dexter. Detta är av särskild vikt vid elevernas övergång mellan stadier och skolenheter. I samband med intervjuerna framkom dock att betyg och resultat inte alltid finns tillgängliga i Dexter när eleverna byter stadier eller skolenheter.

Skolenkäten

Vaggeryds kommun deltog under VT2018 i Skolinspektionens enkät där elever, vårdnadshavare och pedagogisk personal får besvara frågor inom områden såsom studiero, trygghet och att förhindra kränkningar. Frågorna besvaras på en skala 1-10 där 10 är bästa omdöme.

Enkätresultaten för Vaggeryds kommun och riket sammanställs i tabell 6 och 7 nedan. Observera att raden "Totalt" utgörs av fler parametrar än de som redovisas i tabellerna. Vi har valt områdena studiero, trygghet och att förhindra kränkningar som exempel på parametrar.

Tabell 6. Skolenkäten VT18 – Vaggeryd

	Elev åk 9	Föräldrar	Personal
Studiero	5,5	5,5	6,8
Trygghet	7,8	7,6	7,8
Förhindra kränkningar	6,6	7,6	8,5
Totalt	6,4	6,8	7,4

Källa: Barn- och utbildningsförvaltningen

Tabell 7. Skolenkäten VT18 – Riket

	Elev åk 9	Föräldrar	Personal
Studiero	5,3	6,1	6,8
Trygghet	7,8	7,9	8,0
Förhindra kränkningar	6,6	7,8	8,6
Totalt	6,3	7,2	7,4

Källa: Barn- och utbildningsförvaltningen

Eleverna i Vaggeryds kommun upplever sin skolsituation något bättre än rikets genomsnitt, medan svaren från Vaggeryds personal ligger i paritet med riket. Föräldrarna i Vaggeryd upplever att skolsituationen är sämre än rikssnittet. Personalen bedömer överlag skolsituationen som bättre än elever och föräldrar i Vaggeryd likväl som i riket.

I samband med intervjuerna framkom att barn- och utbildningsförvaltningen inkluderar enkätsvaren i sitt analysarbete inom ramen för SKA.

Bedömning

Vi noterar att information avseende elevers betyg och resultat inte alltid förs in i skolornas verksamhetssystem, vilket skapar dåliga förutsättningar för mottagande skolenhet att bilda sig en

uppfattning om elevens kunskapsnivå och pedagogiska situation. Det kan även medföra en missvisande bild av måluppfyllelsen vid respektive skola. I detta finns risk att skolledningen, förvaltningen och nämnden fattar beslut (eller avstår från att fatta beslut) utifrån ofullständiga beslutsunderlag.

De underlag vi fått ta del av avseende förvaltningens analys av skolenkäten indikerar att förvaltningen gör ett omfattande arbete för att inkludera elevers, föräldrars och personalens åsikter i det systematiska kvalitetsarbetet.

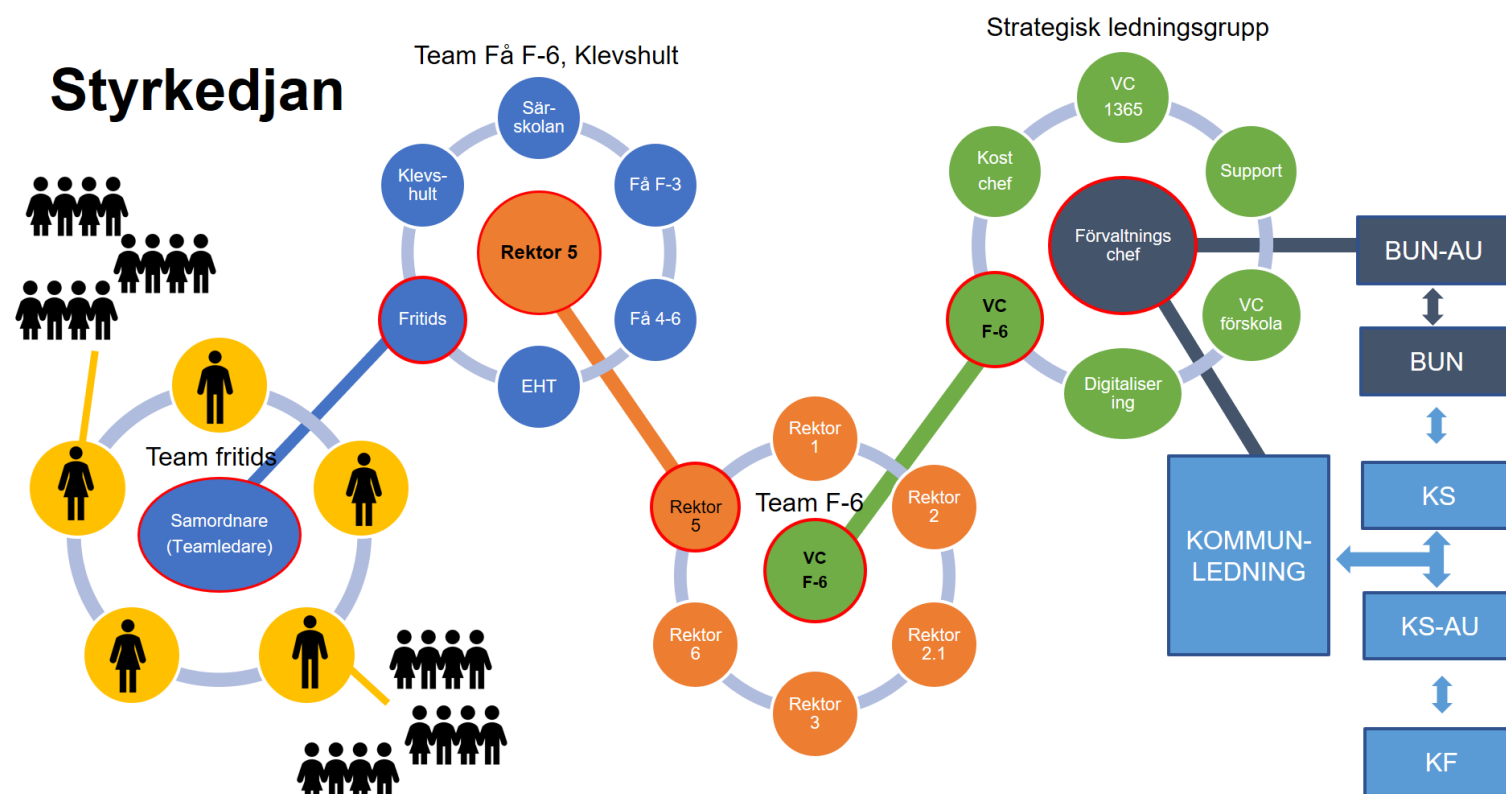
Rekommendation

Barn- och utbildningsnämnden rekommenderas säkerställa att samtlig data avseende elevernas betyg och resultat finns tillgänglig i skolornas verksamhetssystem när eleverna byter mellan stadier eller skolenheter.

Genomförs regelbunden återrapportering till nämnd med eventuella åtgärder som följd?

Barn- och utbildningsförvaltningen har en särskild styrkedja som möjliggör rapportering från enskilda pedagoger hela vägen upp till nämnden (och i förlängningen kommunstyrelsen och fullmäktige) via rektorer, verksamhetschef och förvaltningschef. Styrkedjan illustreras i figur 11 nedan.

Figur 11. Styrkedjan inom barn- och utbildningsförvaltningen

Källa: Barn- och utbildningsförvaltningen

Förvaltningschefen närvarar vid samtliga arbetsutskotts- och nämndssammanträden och redogör där för ekonomisk ställning och övriga informationspunkter som bedöms vara relevanta. Av arbetsutskottets och nämndens protokoll framgår även att andra tjänstemän, såsom förvaltningsekonom, närvarar vid behov.

Samtliga enheter inom barn- och utbildningsförvaltningen publicerar sina mål, resultat, analyser och uppföljningar på förvaltningens intranät i syfte att skapa transparens och delaktighet. Förvaltningen har valt att följa samma struktur som kommunstyrelsen har på sitt intranät för att ytterligare öka politikernas möjlighet att navigera bland dokumenten.

Förvaltningsledning och nämnd har en särskild resultat- och analyskonferens varje höst där årets resultat analyseras. Med utgångspunkt i analysen fastställer nämnden såväl förvaltningschefens ledaruppdrag som mål för förvaltning och respektive skolenhet.

Bedömning

Vår bedömning är att befintlig styrkedja och rapporteringssystem med publicering av information på intranätet skapar goda förutsättningar för nämnden att ta del av relevanta beslutsunderlag.

Vi noterar särskilt att förvaltningen bedriver ett mycket omfattande arbete med att utveckla och analysera skolenheternas nyckeltal, vilket i vår uppfattning ytterligare stärker förutsättningarna för nämndens beslutsfattande.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.